

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
Кафедра відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій**

**ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОГО
ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ
ФАХІВЦІВ В УМОВАХ
ВІДКРИТОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ**

збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
21-22 червня 2022 р.

Київ – 2022

*Схвалено і рекомендовано до друку вченою радою
Центрального інституту післядипломної освіти
Державного закладу вищої освіти «Університету менеджменту освіти»
протокол № 5 від 20 вересня 2022 р.*

Рецензенти:

Спірін О. М. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи та цифровізації Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» з дистанційного навчання

Пойда С. А. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри управління та адміністрування Комунального закладу вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти»

Редакційна колегія:

Карташова Л. А. – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора Центрального інституту післядипломної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» з дистанційного навчання, професор кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти», голова

Антощук С. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти»

Сябрук Т. І. – методист кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти»

Формування цифрового освітнього середовища професійного розвитку фахівців в умовах відкритого університету післядипломної освіти: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 21-22 червня 2022 р. [ред. кол.: Карташова Л. А. (голов. ред.), Антощук С.В. (технічний редактор)]. – К. : ДЗВО «Ун-т менеджменту освіти», 2022. – 189 с.

Наукове видання є результатом проведення Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Формування цифрового освітнього середовища професійного розвитку фахівців в умовах відкритого університету післядипломної освіти» за участі партнерів із ДНУ «Інституту модернізації змісту освіти» та Рівненського обласного інституту післядипломної освіти. Матеріали представлені у збірнику є результатом наукових розвідок здійснених вітчизняними науковцями та практиками задля висвітлення та вирішення кола актуальних проблем щодо науково-методичних аспектів та організаційно-педагогічних умов формування цифрового освітнього середовища закладу освіти; управління професійним розвитком фахівців в умовах відкритого університету післядипломної освіти та психолого-педагогічних аспектів професійного розвитку фахівців в умовах післядипломної освіти.

Запропоноване видання буде корисним при формуванні цифрового освітнього середовища закладу освіти; для досліджень магістрантів, аспірантів і докторантів; наукових та педагогічних працівників закладів освіти усіх рівнів для ефективної організації діяльності керівників та педагогів в умовах цифрового освітнього середовища.

Матеріали збірника подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за вірогідність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

<i>Кириченко І. І.</i> Особливості управління інноваційними іт-проектами в освітньому середовищі.....	74
<i>Кондратова Л.Г.</i> Професійний розвиток педагогів в умовах відкритого університету післядипломної освіти	77
<i>Лещенко Г. В.</i> Функціонування цифрового освітнього середовища: сучасні виклики і перспективи	81
<i>Лозова О. В., Горбенко С. Л.</i> STEM-освіта: організаційні форми впровадження.....	85
<i>Лукіяничук І. В.</i> Особливості вивчення та застосування ікт у процесі навчання української мови.....	88
<i>Лук'янчикова Т. В.</i> Використання онлайн-платформи dots для навчання програмуванню та розвитку алгоритмічного мислення.....	94
<i>Мазур М.П.</i> Використання дистанційної форми навчання для підвищення кваліфікації викладачів	98
<i>Маркова А.М.</i> Використання цифрових технологій в процесі викладання навчальної дисципліни вища математика та предмету математика в закладі фахової передвищої освіти.....	101
<i>Матвійчук-Юдіна О. В.</i> Мультимедійні технології, як основні принципи взаємодії в цифровому освітньому середовищі	103
<i>Савик В.М., Молчанов П.О., Суржко Т.О., Книш М.І., Ілляшенко Ю.П.</i> Використання LMS Moodle в дистанційному навчанні	107
<i>Северина Л. М.</i> Використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті.....	111
<i>Скрипник М. І., Кравчинська Т. С., Волинець Н. П.</i> Культура віртуального освітнього простору слухача курсів підвищення кваліфікації	114
<i>Ткачук С.М., Романчук Т.П.</i> використання сучасних педагогічних технологій у процесі навчання методики музичного виховання та гри на музичному інструменті студентів педагогічного коледжу	120
<i>Чехратова О.А.</i> Використання Google Forms для проведення поточного і підсумкового контролю на заняттях з іноземної мови.....	123
<i>Шабанов В. І., Гундарева Г. В., Олешко О. О.</i> Використання інструментів STEM освіти при викладанні природничих дисциплін.....	126
Резолюція	130
Презентаційні матеріали спікерів ключових доповідей на пленарному засіданні	132
Матеріали майстер-класів	169

Чехратова О.А.,
старший викладач,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
м. Харків.

ВИКОРИСТАННЯ GOOGLE FORMS ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Актуальність проблеми дослідження. В умовах дистанційного навчання особливе значення для закладів освіти різного профілю набуло використання хмарних сервісів Google, що, завдяки простому і дієвому інструментарію, надає можливість урізноманітнювати і модернізувати освітній процес.

Цифрове освітнє середовище закладу освіти розбудовується за допомогою різних програм та сервісів, які були спеціально створені або адаптовані для освітніх потреб викладачів і здобувачів вищої освіти. Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) дозволяє активізувати мотивацію студентів до навчання, розвивати навички навчальної автономії, вміння брати відповідальність за процес навчання, визначати цілі і завдання освітнього процесу, обирати темп, стратегії та інструменти навчання, опановувати нові технології для подальшого освітнього і професійного розвитку. Впровадження ІКТ в освітній процес закладу освіти, допомагає здобувачам ефективно працювати у віртуальному середовищі і орієнтуватися в інформаційному потоці.

На відміну від курсів, що створюються на платформу Moodle, користувачам набагато простіше отримати доступ до матеріалів і завдань, виконати роботи без додаткової реєстрації або навіть авторизації. В свою чергу, такий вид роботи потребує вирішення питань ідентифікації особи студента та академічної доброчесності. Особливо це стосується використання хмарних сервісів під час проведення різного виду контролю академічних досягнень студентів. Тим не менш, інструментарій, що пропонує викладач платформа, відкриває можливості для створення досить чіткої і неупередженої форми моніторингу освітнього процесу.

Стан розроблення проблеми в науці і практиці. Ефективне використання ІКТ допомагає викладачеві і студенту налагодити процеси взаємодії і взаємодопомоги, надає доступ до відповідної освітньої інформації, надає інформацію для оновлення і модернізації змісту освіти, дозволяє приділяти достатньо часу виконанню завдань самостійної і індивідуальної роботи.

Проблеми впровадження ІКТ в освітній процес розглянуто у працях вчених [1, 3, 8, 9]. Питання використання ІКТ на заняттях з іноземних мов висвітлені у роботах [2, 4–7].

За допомогою використання ІКТ викладач отримує змогу не тільки ділитися інформацією і надавати завдання, а й власне створювати питання, контролювати процес їх виконання, а студент може розподіляти власний час і самостійно визначати освітні пріоритети.

Основна ідея, положення, висновки дослідження. Google Forms – хмарний сервіс для проведення опитувань, отримання та аналізу відповідей. Це не тільки допомагає у створенні завдань поточного і фінального моніторингу процесу освіти, а й надає змогу викладачеві з'ясувати, наскільки ефективні методи, стратегії і моделі навчання. Створивши тест, викладач може автоматично отримувати результати, аналізувати відсоток правильних відповідей і знаходити закономірності у помилках своїх підопічних. Якщо тест складається із завдань з закритою формовою відповіді, тобто здобувачі мають опції вибору варіантів, що призначено у тесті, після завершення тестування можна не просто побачити аналітику, а й визначити який відсоток відповів правильно/неправильно на кожне із запитань, який варіант обирали найчастіше і з яким питання виникало найбільше труднощів. Дуже зручним є те, що викладач може подивитися яка саме тема була найскладнішою для вивчення і які матеріали потребують доопрацювання. Більш складним для аналізу є вирішення питань з відкритою формою відповіді, але у такому випадку викладач, перевіряючи відповіді студентів може визначити наскільки правильна відповідь і виставити оцінку в залежності від відповіді.

Студенти отримують посилання на своє завдання електронною поштою або повідомленнями. Їм потрібно лише перейти за посиланням і вони готові виконати завдання. Вони можуть почати роботу відразу або приступити до виконання пізніше, коли у них буде вільний час. У ситуаціях поточного моніторингу здобувачам освіти може знадобитися час для спостереження за власним процесом навчання, наприклад, або для аналізу певної освітньої ситуації, яка склалася у групі/класі/курсі.

Недоліком використання хмарного сервісу Google Forms можна вважати те, що під час створення тесту не можна визначити час, який відводиться для виконання тесту, на відміну від використання контрольованих методів цифрового освітнього середовища, наприклад у Moodle. Так, відповідальність за виконання завдання повністю покладається на здобувача, який, за потреби, може звернутися до словника або підручника, щоб обрати правильну відповідь. Тому викладач повинен особливо ретельно продумувати типи і варіанти завдань, аби мінімізувати прояви академічної недоброчесності.

Основні результати та їх практичне значення. Використання Google Forms, а особливо типу «Assessment (оцінювання)» для поточного оцінювання, мінімізує кількість помилок, які може зробити викладач під час оцінювання

Більш складним є перевірка завдань з трансформації. Пропонуючи речення «*How would you treat measles?*», яке потрібно перетворити на «*What _____ measles?*» використовуючи слово *ADVISE*. Ми пропонуємо правильний варіант «*What treatment would you advise for measles?*», хоча здобувач, що проходить тестування може сформулювати інше правильне речення, а тому викладач повинен бути особливо уважним, використовуючи такий тип завдань і його перевірки. Аналізуючи варіанти відповіді студентів («*What advice would you give for treating measles?/ What advice would you give for treating measles?/What is the advice for the measles?/ What treatment would you advice for measles?*») можна зробити висновок, що у темі здобувачі плутаються у питанні використання різних частин мови і часто заміняють дієслово «*advise*» на іменник «*advice*», а значить особливу уваги при аналізі помилок потрібно звернути саме на це.

Використання Google Forms є потужним інструментом для проведення поточного контролю з само- і взаємооцінювання. Здобувачі будуть більш відкрито і вільно оцінювати академічні досягнення однокласників/одногрупників, якщо будуть знати, що відповіді бачить лише викладач. У питаннях самооцінювання відповіді студентів залежать від ступеня довіри до викладача і бажання поділитися освітніми успіхами або проблемами для отримання кваліфікованої допомоги ментора.

Література:

1. Bond M., Marin V., Dolch C., Bedenlier S., Zawacki-Richter O. Digital transformation in German higher education: student and teacher perceptions and usage of digital media: *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2018. Vol. 15, № 1. P. 48.
2. Borova T., Chekhratova O., Marchuk A., Pohorielova T., Zakharova A. Fostering Students' Responsibility and Learner Autonomy by Using Google Educational Tools. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2021. Vol. 13, No. 3. P. 73-94.
3. Bykov V., Shyshkina M. The Conceptual Basis of the University Cloud-Based Learning and Research Environment Formation and Development in View of the Open Science Priorities. *Information Technologies and Learning Tools*. 2018. № 68. P. 1-19.
4. Gurevych R. , Rogulska O., Tarasova O., Magdiuk O. A Model of Foreign Language Teachers Training in the Information-Educational Environment of Higher Educational Institutions. *Information Technologies and Learning Tools*. 2019. Vol. 4, № 72. P. 91-105.
5. Бориско Н. Ф. Веб-сайт ученика по иностранным языкам: роль, особенности и требования. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. № 2 (70). С. 180–193.

6. Гуревич, Р. С., Кадемія, М. Ю. Смарт-освіта – нова парадигма сучасної системи освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. НТУ ‘ХПІ’. 2016 . №4. С. 71–78.

7. Лавриш Ю. Е. Дидактична система індивідуалізації навчання іноземної мови студентів інженерних спеціальностей у технічних університетах : дис. ... д. пед. наук. Полтава : Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, 2020. 489 с.

8. Майнаєв Ф.Я., Рибалко Л.С. Дидактичні матеріали до застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні студентів суспільно-гуманітарного профілю в закладах вищої освіти. Харків: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2018. 67 р.

9. Троцько А. В., Рибалко Л. С., Кіріленко О. Г., Труш Г. О. Професійне самовдосконалення викладачів в умовах упровадження дистанційного навчання в закладах вищої освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Vol. 72, № 4. Р. 258–272.

Шабанов В. І.,

к.б.н., доцент, проректор;

Гундарева Г. В.,

завідувач відділу природничих дисциплін;

Олешко О. О.,

к.е.н., методист відділу природничих дисциплін

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ STEM ОСВІТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

Відповідно до Концепції нової української школи, випускник школи має бути особистістю, патріотом та інноватором – «людиною, яка здатна змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці й навчатися впродовж життя» [1].

Саме зараз у освітньому просторі України набирає обертів тренд STEM-освіти. Вона охоплює природничі науки (Science), технології (Technology), технічну творчість (Engineering) та математику (Mathematics).

STEM – це не просто технічна освіта. Вона охоплює значно ширше поняття, а саме вдале поєднання креативності та технічних знань.

Наразі у викладанні природничих дисциплін є деякі проблеми, а саме великий обсяг матеріалу, перенасиченість поняттями й термінологією, недостатня кількість